

Nasjonal deleksamen i rettsanvendelse for master i barnevern og master i barnevernsfaglig arbeid

BOKMÅL

Dato: 23. april 2025

Eksamenstid: 9:00-14:00

Hjelpemiddel: Lovdata Pro

Oppgi bare kandidatnummer, og ikke andre identitetsmarkører, slik som emnekode eller institusjonstilhørighet, i besvarelsen.

Petra er 21 år, og bor i en kjellerleilighet sammen med samboeren sin, Peder, 28 år. De fikk i fjor dattera Dolly. Peder er mye borte på arbeid. Han arbeider som anleggsarbeider på veganlegg, men er hjemme de fleste helgene. Når Peder er hjemme liker han å ta seg en fest, og Petra er gjerne med på det. Petra har ikke mange venner i Vesleby. Men hun har en søster, Adele, som også bor i Vesleby, og som hun har ganske god kontakt med.

Helsesykepleieren kom på hjemmebesøk da Dolly var en uke gammel, og deretter møtte Petra med Dolly til konsultasjon på helsestasjonen da Dolly var seks uker og da hun var 3 måneder. Etter alle møtene var helsesykepleieren bekymret for samspillet mellom mor og datter. Petra virket mer opptatt av mobilen enn av å kommunisere med Dolly.

Petra møtte ikke til seksmånederskontrollen. Helsesykepleieren tok kontakt, og Petra sa at hun hadde glemt avtalen. Det ble avtalt nytt tidspunkt for frammøte, men heller ikke nå møtte Petra opp. Helsesykepleieren tok kontakt på nytt, og det ble avtalt at helsesykepleieren skulle komme hjem til Petra. På hjemmebesøket observerte helsesykepleieren en svært uryddig leilighet, der det fløt av flasker, tomme ølbokser og all slags skrot. Helsesykepleieren var der en god stund, blant annet under stell og mating, og observerte på nytt at det var lite samspill mellom Petra og Dolly. Dolly virket noe passiv, men fysisk i orden. Også under hjemmebesøket virket Petra mest interessert i mobilen. Helsesykepleieren ble enda mer bekymret, men hadde ikke tid til å følge opp saken ut over å avtale ny kontroll på helsestasjonen en måned senere.

Heller ikke nå møtte Petra opp, og helsesykepleieren prøvde å ta kontakt flere ganger, per telefon og SMS, men uten å få noe slags respons. Helsesykepleieren sendte derfor et formelt varsel med brev, og med varsel på SMS til Petra, med en frist for svar: Hvis helsestasjonen ikke fikk kontakt innen fristen, så ble saken meldt til barnevernet. Da fristen hadde gått ut sendte helsesykepleieren melding til barnevernstjenesten, med kopi til Petra. Meldingen inneholdt en gjennomgang av saken og grunnlaget for helsesykepleiers bekymring. Petra tok straks kontakt med helsesykepleieren og forklarte at hun hadde vært syk, og derfor ikke hadde klart hverken å møte opp eller svare helsesykepleieren. Petra påstod at helsesykepleieren hadde taushetsplikt og dermed ikke hadde rett til å sende melding. Helsesykepleieren var enig i at hun hadde lovbestemt taushetsplikt, men påstod at det etter omstendighetene var plikt til å melde.

Barnevernstjenesten bestemte seg for å sette i gang undersøkelse, og sendte brev til Petra og Peder om dette. Petra tok kontakt med barnevernet, og påstod at det ikke var noe grunnlag for å starte undersøkelse. At hun hadde latt være å møte opp på helsestasjonen en gang kunne umulig være nok! Barnevernstjenesten svarte at de hadde gjort en samlet vurdering, og påstod at de hadde plikt til å starte undersøkelse.

Søsteren Adele hadde de første månedene etter at Dolly ble født god kontakt med Petra. De snakket med hverandre nesten hver dag, og hun var på besøk om lag en dag i uka. Etter fire måneder dro Adele på en tre måneders konsertturné rundt om i landet, og det ble lite tid til å holde kontakten med Petra. Da hun kom tilbake og dro på besøk til Petra, ble hun sjokkert over det hun så. Som helsestasjonen observerte hun en svært uryddig leilighet, at Petra virket mest opptatt av mobilen, og at Dolly virket frisk, men noe passiv. Det virket også som Petra ruset seg, både i helgene sammen med Peder, og ellers, i et omfang som ikke var bra når hun hadde ansvar for et lite barn. Adele lurte på hva hun skulle gjøre, og ble svært lettet da hun fikk høre fra Petra at barnevernet skulle starte undersøkelse. Adele fikk ordnet det slik at hun var til stede under barnevernets første hjemmebesøk.

Petra fikk beskjed i brev at Marte Kirkerud skulle være hennes kontaktperson i barnevernstjenesten, noe hun fortalte til Adele, uten at verken hun selv eller Adele reagerte på dette. Men på møtet oppdaget Adele at hun kjente Marte Kirkerud godt, og ble sint: Dette går ikke an! Marte Kirkerud het til nylig Marte Berg og spilte i band med Adele inntil for fire år siden. Marte hadde siden utdannet seg til barnevernspedagog. Adele og Marte var uenige om rettighetene til musikken de hadde laget, noe som endte med en omfattende rettssak som ble avsluttet for bare to år siden. Marte Kirkerud måtte opplagt være inhabil som saksbehandler i denne saken! Petra sluttet seg til, og påstod at Marte var inhabil. Marte Kirkerud påstod at hun ikke var inhabil.

Marte Kirkerud ble like etter sykemeldt, og det ble oppnevnt ny kontaktperson. Adele sa fra til den nye kontaktpersonen hva hun hadde observert når hun var på besøk hos Petra, og at hun mente at både Petra og Peder hadde et rusproblem som barnevernstjenesten måtte ta på alvor. Den nye kontaktpersonen fikk etter hvert god kontakt med Petra og Peder, som ga uttrykk for at de forsto alvoret, og at de måtte begrense festinga nå når de hadde blitt foreldre. De var ikke villige til å inngå avtale om rustesting, men kunne godta en avtale der barnevernstjenesten skulle komme på hjemmebesøk for råd og veiledning en time hver uke.

Avtalen ble satt i verk, og situasjonen ble vurdert etter et par måneder. Barnevernstjenestens inntrykk var at rusbruken var klart redusert, men de var likevel bekymret for Dollys utvikling. De vurderte at et godt tiltak kunne være at Dolly fikk barnehageplass når hun ble ett år. Petra mente at Dolly var for liten, og at hun burde være hjemme hos mor. Hun satte seg derfor imot at Dolly skulle i barnehage. Peder hadde god økonomi, og var enig i at Dolly burde være hjemme til hun var to år. Barnevernstjenesten holdt fast ved at etter omstendighetene burde Dolly ha barnehageplass. De påstod at om nødvendig så ville de fremme krav til barneverns- og helsenemnda om pålegg om barnehageplass, og påstod at vilkåra for å pålegge dette var oppfylt. Petra påstod at dette var det ikke noe rettslig grunnlag for.

Drøft og avgjør de rettslige spørsmålene som følger av påstandene som har blitt gjort gjeldende i oppgaven. Spørsmålet om taushetsplikt for helsesykepleieren skal ikke behandles.